

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1: Titlul actului normativ

Lege pentru adoptarea Ordonanței de urgență a Guvernului privind reluarea pentru anul 2007 a Programului de stimulare a înnoirii Parcului național auto

Secțiunea a 2-a: Motivul emiterii actului normativ

1. Descrierea situației actuale

Peste 70% din parcul auto din România este extrem de vechi, uzat atât moral cât și tehnic, nerespectând normele tehnice prevăzute de standardele europene, acest lucru conducând la înrăutățirea calității aerului în zonele urbane, în principal prin formarea smog-ului (oxizi de azot și hidrocarburi) și a emisiilor de pulberi.

Raportul tehnic nr.1/2006 al Agenției Europene de Mediu asupra poluării la nivel urban evidențiază că poluarea aerului rezultată din traficul parcului auto îmbătrânit generează efecte adverse asupra sănătății populației și asupra calității factorilor de mediu (aer, sol, floră, faună). Noxele provenite din traficul auto contribuie la sporirea cantităților de gaze cu efect de seră responsabile de schimbările climatice care duc, printre altele, la agravarea și intensificarea fenomenelor meteorologice extreme.

Traficul urban reprezintă una dintre cele mai importante surse de poluare a aerului în zonele urbane, impactul emisiilor variind în funcție de condițiile locale. Emisiile din trafic sunt direct legate de volumul acestuia, de gradul de uzură al autovehiculelor precum și de tipul combustibilului utilizat, iar efectele asupra sănătății populației depind semnificativ de aceste caracteristici.

România se numără printre țările cu cele mai învechite parcuri auto din Europa, vârsta medie a autoturismelor fiind de peste 13 ani, ceea ce echivalează cu vârsta obișnuită de casare din multe țări europene, acest lucru conducând la scăderea nivelului de siguranță rutieră întrucât majoritatea acestor autoturisme nu sunt dotate cu sisteme de siguranță pasive și active.

Luând în considerare necesitatea derulării în continuare a acțiunilor de diminuare a poluării aerului în aglomerările urbane, datorate emisiilor de gaze de eșapament de la autoturisme, în vederea încadrării emisiilor în valorile limită admise la nivel european, pentru aerul ambiental și în scopul îndeplinirii de către România a obligațiilor ce-i revin conform statutului său de stat membru al Uniunii Europene, propunem reluarea în anul 2007 a Programului de stimulare a înnoirii Parcului național auto derulat de Administrația Fondului pentru Mediu.

Strategiile Tematice în domeniul Poluării Aerului și pentru Mediul Urban, elaborate de către Comisia Europeană prevăd ca obiectivele și măsurile menite să controleze poluarea cu particule în suspensie și emisiile de poluanți care afectează stratul de ozon, generate de autoturismele uzate în mediul urban, să fie realizate în cel mai scurt timp. Acest lucru este necesar pentru realizarea unui transfer echilibrat către tipurile de autoturisme care respectă cerințele de protecție a mediului și care reduc la minim efectele asupra sănătății populației, respectând principiile prevăzute în Strategia Națională pentru Dezvoltare

Durabilă, și alte documente programatice adoptate la nivel național și în concordanță cu Strategia de Dezvoltare Durabilă a UE adoptată în anul 2001 la Göteborg.

Emisiile provenite din trafic joacă un rol critic în contextul dramatic al schimbărilor climatice, al calității aerului și dezvoltării durabile, Comisia luând în considerare un set complex de acțiuni necesare îmbunătățirii calității mediului urban, incluzând noile standarde aplicate autovehiculelor (EURO V, EURO VI), și a măsurilor individuale ce revin a fi implementate de către statele membre, una dintre aceste acțiuni fiind și Programul propus prin prezentul act normativ.

Promovarea Programului în baza unei legi ordinare, având în vedere procedura parlamentară de adoptare a acesteia, ar conduce la întârzierea implementării efective a acestuia, motiv pentru care a fost elaborat prezentul proiect de ordonanță de urgență a Guvernului, în baza căreia să fie reluat Programul.

Caracterul de urgență reiese din natura procedurilor de aplicare și implementare efectivă a Programului, de termenele impuse de aceste proceduri, precum și din necesitatea de scoatere din uz în cel mai scurt timp a autoturismelor uzate, cu grad ridicat de poluare.

Reluarea Programului de stimulare a înnoirii Parcului național auto pentru anul 2007 pe calea unei ordonanțe de urgență se impune și datorită necesității unui interval mai mare de timp pentru implementarea Programului întrucât după intrarea în vigoare a ordonanței de urgență, trebuie derulate mai multe acțiuni în vederea implementării efective a Programului, după cum urmează:

1) elaborarea și publicarea Ordinului de aprobare a *Instrucțiunilor de aplicare a Programului* – 30 zile de la intrarea în vigoare a ordonanței de urgență;

2) publicarea anunțului pentru depunerea cererilor de finanțare de către producători, importatori și reprezentanții acestora de către Administrația Fondului pentru Mediu – *perioada de la care începe înscrierea este de aproximativ 5 zile lucrătoare de la anunț*;

3) înscrierea (depunerea cererilor) în Program a producătorilor de autoturisme, importatorilor și reprezentanților acestora, - *15 zile lucrătoare, necesare întocmirii documentațiilor aferente cererilor de finanțare*;

4) analiza cererilor depuse - *minim 10 zile lucrătoare*;

5) validarea cererilor - *aproximativ 5 zile lucrătoare*;

6) încheierea contractelor de finanțare între Administrația Fondului pentru Mediu și producătorii/importatorii/reprezentanții selectați - *aproximativ 5 zile lucrătoare*;

7) publicarea pe site-ul Administrației Fondului pentru Mediu, a listei producătorilor/importatorilor/reprezentanților validați, precum și a operatorilor economici autorizați, conform prevederilor legale, să desfășoare activități de colectare, dezmembrare, valorificare, eliminare a vehiculelor scoase din uz, după caz – *1 zi*;

8) înscrierea persoanelor fizice în Program, prin emiterea de către producătorii validați a unor note de acceptare cu o valabilitate de 30 de zile calendaristice de la eliberare și parcurgerea de către persoanele fizice a etapelor necesare obținerii documentelor solicitate de producătorul validat;

9) depunerea la Administrația Fondului pentru Mediu, de către producătorii validați, a cererilor de tragere, însoțite de dosarele persoanelor fizice care au

obținut actele necesare pentru alocarea sumei prin Program în termen de 30 de zile calendaristice;

10) analiza și selectarea dosarelor care îndeplinesc cerințele legale;

11) finanțarea dosarelor aprobate, conform cererilor de tragere stabilite prin contractele de finanțare;

Implementarea efectivă a Programului de stimulare a înnoirii Parcului național auto, după validarea producătorilor, importatorilor și distribuitorilor autorizați ai acestora, necesită un termen de 7 luni, având în vedere că Programul se desfășoară în 2 etape, una de 4 luni și una de 3 luni.

De asemenea, din experiența anilor precedenți, s-a constatat faptul că după parcurgerea primei etape a Programului, este necesară o a doua etapă care are ca și finalitate redistribuirea sumelor rămase disponibile din prima etapă, până la data limită de derulare a Programului.

În plus, o mare parte a beneficiarilor acestui Program achiziționează autoturismele noi prin intermediul creditelor bancare, care presupun intervale de timp mai lungi comparativ cu cele din procedura de achiziționare cu plata integrală în numerar.

Față de cele menționate mai sus, respectiv efectele de diminuare a poluării care s-au înregistrat ca urmare a derulării Programului în anii precedenți, precum și faptul că mai există, încă, un număr foarte mare de autoturisme cu grad ridicat de poluare în uz, propunem ca aplicarea acestuia în anul 2007 să se efectueze în temeiul unei ordonanțe de urgență.

2. Schimbări preconizate

Obiectivul proiectului de act normativ este diminuarea poluării prin scoaterea din uz a autoturismelor vechi, proprietate a persoanelor fizice române, care sunt caracterizate de un nivel de poluare foarte ridicat.

În cadrul Programului de stimulare a înnoirii Parcului național auto pentru 2007 poate participa orice persoană juridică, producător, importator autorizat de autoturisme sau reprezentanții autorizați ai acestora. Pentru a fi validat, acesta va depune la Administrația Fondului pentru Mediu o documentație care va fi asimilată proiectelor de mediu în sensul Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 196/2005 privind Fondul pentru mediu, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.105/2006.

Beneficiarul primei în cuantum de 3.000 lei poate fi orice proprietar/moștenitor al unui proprietar al unui autoturism uzat, care îndeplinește cumulativ următoarele condiții:

a) s-a înscris la un producător validat pentru achiziționarea unui autoturism nou;

b) a predat autoturismul uzat spre casare unui operator economic autorizat, conform prevederilor legale, să desfășoare activități de colectare a vehiculelor scoase din uz, obținând un certificat de distrugere;

c) a radiat autoturismul uzat;

d) achiziționează un autoturism nou de la un producător validat.

Suma de 3.000 lei va putea fi obținută o singură dată și se va scădea din prețul de achiziție al unui autoturism nou.

În vederea atingerii obiectivului prezentului act normativ, se interzice omologarea pentru circulație, reînmatricularea ulterioară a unui autoturism uzat predat spre casare în baza acestui Program.

Totodată, activitatea de comercializare ulterioară a autoturismelor predate în vederea casării sau introducerea pe orice cale spre reutilizare a caroseriei, șasiului ori a motorului acestora de către operatorii economici autorizați pentru

colectarea și tratarea autoturismelor uzate constituie contravenție și se sancționează cu amendă de la 10.000 lei la 20.000 lei.

Programul va fi dus la dus la îndeplinire de către Administrația Fondului pentru Mediu în limita sumei de 49.500.000 lei, aprobată prin bugetul de venituri și cheltuieli propriu, și se aplică până la data de 12 decembrie 2007.

În termen de 30 de zile de la data intrării în vigoare a prezentului proiect de act normativ se aprobă Instrucțiunile privind modalitățile de aplicare al acestuia prin ordin al ministrului mediului și gospodăririi apelor.

Pornind de la exemplul și rezultatele înregistrate de unele țări din Uniunea Europeană, precum Franța, Italia, Spania și altele care au introdus pe perioade determinate de timp proiecte asemănătoare și având în vedere succesul de care s-a bucurat în anii 2005 și 2006 Programul de stimulare a înnoirii Parcului național auto, Ministerul Mediului și Gospodăririi Apelor a elaborat un nou proiect de ordonanță de urgență în scopul reluării acestui Program, care urmărește realizarea următoarelor deziderate:

- diminuarea poluării aerului în aglomerările urbane și nu numai, datorate emisiilor de gaze de eșapament de la autoturisme în scopul încadrării emisiilor în valorile limită admise la nivel european pentru aerul ambiental;
- prevenirea formării deșeurilor rezultate în urma abandonării autoturismelor uzate;
- respectarea de către România, ca stat membru, a standardelor Uniunii Europene în materie de mediu;
- diminuarea efectelor negative ale poluării aerului asupra sănătății populației și mediului;

Secțiunea a 3-a: Impactul socioeconomic al actului normativ

1. Impactul macroeconomic

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect

2. Impactul asupra mediului de afaceri

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect

3. Impactul social

În plan social impactul va fi deosebit având în vedere numărul mare de persoane fizice care solicită informații privind posibilitatea reluării în anul 2007 a Programului de stimulare a înnoirii Parcului național auto.

Suma de 3.000 lei, de care v-a beneficia fiecare proprietar al unui autoturism uzat care participa la acest Program, reprezintă o motivație pentru scoaterea din uz a autoturismul vechi, poluant, aflat în circulație.

4. Impactul asupra mediului

Din rapoartele privind calitatea mediului, rezultă că emisiile de poluanți din atmosferă s-au redus la nivelul anului 2005 cu peste 325.000Kg CO, iar la nivelul anului 2006 această reducere a fost de aproximativ 5 % CO emis în atmosferă – care reprezintă o cantitate de 355.085 Kg CO (calculul a fost realizat pentru numărul de 14.607 autoturisme scoase din uz, cu rezervor având o capacitate medie de 47,5l - luându-se în considerare caracteristicile tehnice ale autoturismelor autohtone).

Pentru întreg Programul derulat în anul 2005 și 2006, emisiile de CO s-au redus cu 707.585 Kg CO (în același timp s-au înregistrat în mod firesc reduceri ale emisiilor și altor poluanți).

Toate autoturismele scoase din circulație au fost predate la operatorii economici autorizați care desfășoară activități de colectare fiind tratate conform normelor în vigoare.

Secțiunea a 4-a: Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani)

Actul normativ nu are impact asupra bugetului general consolidat.

Alte informații:

Se alocă de la Fondul pentru mediu suma de 49.500.000 lei prin bugetul de venituri și cheltuieli al Administrației Fondului pentru Mediu.

Secțiunea a 5-a: Efectele actului normativ asupra legislației în vigoare

În termen de 30 de zile de la data intrării în vigoare a prezentului act normativ urmează a fi elaborate instrucțiunile privind modalitățile de aplicare a acesteia, care se aprobă prin ordin al ministrului mediului și gospodăririi apelor.

Secțiunea a 6-a: Consultările efectuate în vederea elaborării actului normativ

Prezentul act normativ nu necesită consultarea organizațiilor neguvernamentale, institutelor de cercetare și altor organisme implicate.

Ținând cont de prevederile art.6 alin.(9) din Legea nr.52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, promovarea prezentului proiect de act normativ este supusă adoptării în procedură de urgență.

Proiectul actului normativ a fost avizat favorabil de Consiliul Legislativ prin avizul nr.182/15.02.2007.

Secțiunea a 7-a: Activități de informare publică privind elaborarea si implementarea actului normativ

Ținând cont de prevederile art.6 alin.(9) din Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, promovarea prezentului proiect de act normativ este supusă adoptării în procedură de urgență.

Secțiunea a 8-a: Măsuri de implementare

Prezentul act normativ nu necesită înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente.

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de lege anexat, în vederea aprobării Ordonanței de urgență a privind reluarea pentru anul 2007 a Programului de stimulare a înnoirii Parcului național auto, pe care îl supunem Parlamentului spre adoptare.

PRIM-MINISTRU

CĂLIN POPESCU-TĂRICEANU